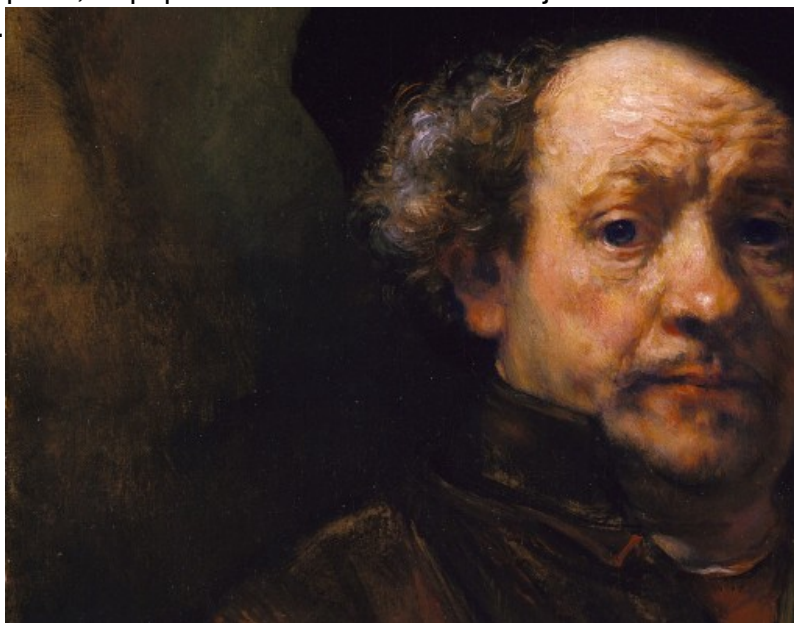

НОВИ САД - На данашњи дан 1669. године умро је холандски сликар Рембрант Харменс ван Рајн, један од највећих у историји сликарства, чије су слике препознатљиве по драматичној игри светлости и сенки, дубини колорита и психолошкој ноти. Често радио на библијске теме и портрете. Урадио је око 650 уљаних слика, око 300 гравира и око 2.000 цртежа, укључујући ремек дела као што су "Ноћна стража", "Изгубљени син", "Час анатомије доктора Тулпа", "Христос као баштован", "Добри Самарићанин", "Ходочасници у Емаусу", "Сукнари", "Витсавеј", "Јаков благосиља унуке", "Венера и Купидон", "Вереници", "Флора", "Данаја", "Старица", "Јеврејска невеста", "Породични портрет", "Предео с ветрењачом", више од 60 аутопортрета, портрете његове жене Саскије ван Ојленбурх, сина Тита, пријатеља Јана Сикса.

Данас је петак, 4. октобар 2019. До краја године има 88 дана.

1787 - Рођен је француски политичар и историчар Франсоа Пјер Гијом Гизо, шеф дипломатије од 1840. до 1847. и председник владе од 1847. до 1848. Оборен је с власти у Фебруарској револуцији 1848. када је оборен и краљ Луј Филип. Дела: "Историја енглеске револуције", "Историја цивилизације у Француској".

1824 - Донет је први устав Мексика као суверене државе. Процес осамостаљивања започео је 1810, када је проглашена сувереност, призната коначно 1821. године.

1830 - Белгија је прогласила независност. До Наполеонових ратова она се налазила под Хабзбурзима. Од Бечког конгреса 1815. до 1830. Белгија је (као и Луксембург) саставни део Холандије (Низоземске). Белгијанци су изразити католици, за разлику од

протестантске Холандије, па је у позадини побуне из 1830. била и супротност те врсте.

1865 - Пруски канцелар Ото фон Бизмарк и француски цар Наполеон III постигли су у Бијарицу (ексклузивно летовалиште на Атлантику северно од Пиринеја) споразум да Пруска преузме водећу позицију међу немачким државама од Хабзбурга (Аустрије). Бизмаркова агресивна политика изазвала је 1870. рат у којем је Наполеон III доживео тежак пораз, а Пруска је, делимично и на рушевинама његовог царства, успоставила уједињено Немачко царство (без аустријских земаља).

1878 - Прва амбасада Кине отворена је у САД када је амбасадор Чен Лан Пин предао акредитиве америчком председнику Ратерфорду Хејсу.

1892 - Рођен је аустријски државник Енгелберт Долфус, канцелар од 1932 до 1934, који се противио идеји Адолфа Хитлера да Аустрију припоји Немачкој. Због упорног одупирања Хитлеровој намери, аустријски нацисти убили су га у Бечу у јулу 1934. али је њихов покушај пуча тада ипак окончан неуспехом.

1895 - Рођен је амерички филмски глумац Џозеф Френсис, познат као Бастер Китон. Најчешће је глумио усамљенике, који су у сукобу са свима. Појавом звучног филма публика му је окренула леђа, али је поново постао популаран кад су његови неми филмови озвучени. Филмови: "Генерал", "Наше гостопримство", "Навигатор", "Шерлок млађи", "Сниматељ", "Булевар сумрака", "Светла позорнице".

1924 - Рођен је амерички глумац Чарлс Картер, познат као Чарлтон Хестон, упамћен по улогама у холивудским псеудоисторијским спектаклима као и филмовима фантастике. Филмови: "Десет заповести", "Бен Хур" (Оскар), "Оркански висови", "Јулије Цезар", "Агонија и екстаза", "Ел Сид" (Оскар), "Мајор Денди", "Планета мајмуна", "Земљотрес". Био је друштвено ангажован, посебно као заговорник права на ношење оружја, што је специфичан проблем везан за унутрашње прилике САД.

1957 - Совјетски Савез је лансирао у орбиту око Земље први вештачки сателит "Спутњик 1", тежак 83 килограма, који је летео по елиптичној путањи до висине 900 километара. Сједињене државе биле су тада непријатно изненађене, пошто је сателит могла у орбиту, да избаци само изузетно снажна ракета, битно јача од оних којима су тада

располагале САД.

1966 - Британска афричка колонија Басутоленд стекла је независност под називом Краљевина Лесото.

1970 - Пронађена је мртва америчка певачица Џенис Џоплин, најпознатија бела певачица блуза шездесетих година 20. века. Узрок смрти била је прекомерна доза наркотика.

1992 - Влада Мозамбика и побуњеници потписали су мировни споразум, чиме је после 16 година окончан грађански рат у тој афричкој земљи, до 1975. португалској колонији.

1993 - Потпредседник Русије Александар Руцкој и лидери скупштине, распуштене одлуком руског председника Бориса Јељцина 21. септембра 1993, предали су се војницима лојалним Јељцину после десеточасовног тенковског напада на скупштинску зграду (бели дом) и погибије најмање 300 људи.

2001 - Руски авион типа "ту-154" са 78 путника и чланова посаде, који је летео из Израела, грешком је оборен украјинском ракетом изнад Црног мора током војних вежби.

2002 - Амерички талибан Џон Вокер Линд осуђен је на 20 година затвора због учешћа у оружаним операцијама против Американаца.

2003 - Исламски терориста-самоубица усмртио је 23 особе у једном ресторану у граду Хаифа на северу Израела.

2005 - Европска унија започела је преговоре са Турском о чланству.

2007 - Приликом пада авиона типа "Антонов 26" на предграђе Кингасани, у непосредној близини аеродрома Ндили у Конгу погинуло је 39 људи. Авион се срушио три сата пошто је узлетео са аеродрома у Киншаси, порушивши при том шест кућа. Припадао је конгоанској компанији "Африка Уан", којој је иначе забрањено да лети над земљама Европске уније из безбедносних разлога.

2013 - Умро је легендарни вијетнамски генерал Во Нгујен Ђап главни стратег борбе која је окончана победом у Вијетнамском рату против САД. Генерал с надимком "црвени Наполеон" најзаслужнији је био и за претходни пораз француских колонијалних трупа код Дијен Бијен Фуа 1954, што је довело до пропасти француске колонијалне империје у Индокини.

- Данас је Светски дан заштите животиња. Општом декларацијом УН о заштити животиња прокламованом 1977. затражено је поштовање "за животиње повезано с поштовањем човека за човека" и забрана свих видова такозваних забава у којима су животиње изложене малтретирању и убијању.

(Танјуг)